

Sindikat hrvatskih učitelja Croatian Teachers' Union

10000 Zagreb
Trg Republike Hrvatske 4/II
e-mail: sindikat@shu.hr

Tel: 01 4855 722; 6458 510; 4855 792
Fax: 01 4855 793
www.shu.hr

Ur. broj: 171/2020
U Zagrebu, 24. srpnja 2020. godine

Poštovani,

suočeni s mnogim problemima koje je donijela pandemija COVID – 19, iduću nastavnu godinu moramo dočekati spremniji, a sve kako bi našim učenicima pružili najbolje što možemo.

Da bi to postigli, nužno je biti otvoren za suradnju, konzultirati se sa strukom, jasno i redovito javno komunicirati sa svim dionicima u sustavu školstva, postaviti realne kratkoročne i dugoročne ciljeve te nastaviti raditi na osiguravanju boljih uvjeta rada i školi jednakih mogućnosti za sve učenike.

Naime, u javnom prostoru svakodnevno smo „bombardirani“ s mnogo zabrinjavajućih i negativnih vijesti, no to ne smije biti izlika za nerješavanje problema jer se krize događaju i događat će se. Zato je potrebno iznaći najbolja moguća rješenja i biti spreman za sve moguće scenarije.

Zaposlenici u školama iskusili su najveće promjene u načinu rada u odnosu na ikoju drugu profesiju. Najvažniji dio rada, neposredan odgojno-obrazovni rad s učenicima, pretvoren je u nastavu na daljinu posredstvom IKT-a, što je uvelike promijenio čitav koncept rada s učenicima.

Svi smo svjesni da je neposredan rad s učenicima najbolji način rada i da ga ništa ne može nadomjestiti no, obzirom na situaciju u kojoj se trenutno nalazimo, moramo biti spremni i za neke druge oblike rada s učenicima.

Upravo zato ukazujemo na nužnost iznalaženja rješenja za 20 gorućih problema, a sve kako bi osigurali što kvalitetniji početak nove nastavne godine i završetak ove burne 2020.

1. Prije svega, potrebno je, **na vrijeme i na jasan način, izdati upute/preporuke vezane uz početak nove nastavne godine**. Neposredni rad s učenicima jedini je oblik nastave koji im može pružiti sve što im je potrebno. No, budući da se epidemiološko stanje u zemlji ne može predvidjeti potrebno je, na vrijeme, osigurati i nužne preuvjete za održavanje nastave na daljinu i nesmetan rad škola. Prijašnja praksa ministrice Divjak da se o vremenu, mjestu i načinu izvođenja nastave donose odluke bez konzultacija sa strukom, bez jasnih i nedvosmislenih uputa te da se tek dva do tri dana prije početka nastave obavijesti struka, a time i roditelji, učinila je veliku štetu i nepotreban stres svim dionicima. Dakle, **jasna uputa mora doći pravovremeno**, s dovoljno vremena da se nejasnoće, kojih će zasigurno biti, na vrijeme, razjasne.

2. Budući da dio učenika te zaposlenika zbog pandemije COVID-19 vjerojatno neće biti u mogućnosti kontinuirano pohađati nastavu u školama, za on-line nastavu potrebno je svugdje osigurati dobru internetsku vezu te osigurati **bolji sustav podrške putem CARNETA** kako više ne bi dolazilo do pada sustava i kako bi se nastava na daljinu mogla održavati bez tehničkih teškoća.

3. Potrebno je da MZO osigura sredstva za **licence kvalitetnih alata za izradu nastavnih sadržaja**, a kako bi učenici dobili svrsishodnije, raznovrsnije, interaktivnije i zanimljivije nastavne materijale. Naime, oni najbolji i najkvalitetniji alati nisu besplatni ili imaju limitirano vrijeme korištenja te ograničene mogućnosti. Struci i učenicima potrebna je kvaliteta, a ne kvantiteta. Nikako se ne bi smjela ponoviti situacija u kojoj su učitelji sami financirali kupovinu licenci, a kako bi za svoje učenike osigurali ono što je najbolje za njih.

4. Potrebno je na vrijeme **urediti ugovorne odnose zaposlenika u školama** na način da se pripremi više mogućih prijedloga ugovora o radu. Ukoliko će i dalje biti potreban rad od kuće ili će se provoditi model mješovite nastave, to se mora jasno definirati aneksom ugovora o radu. Kao sastavni dio tog ugovora mora se jasno propisati radno vrijeme, uvjeti za rad, odmori te oprema za obavljanje poslova koju je poslodavac dužan nabaviti, instalirati i održavati, navesti vlastita sredstva rada te naknadu troškova za korištenje istih.

Također, potrebno je ukazati na odredbu Zakona o radu, prema kojoj radnici koji rade u skraćenom radnom vremenu ne smiju raditi od kuće, što je u suprotnosti sa situacijom u kojoj se trenutno nalazimo jer će upravo neki od tih radnika biti primorani raditi od kuće.

5. Potrebno je jasno odrediti koje su to **visokorizične skupine zaposlenika** odnosno kronični bolesnici koje treba posebno zaštititi jer je njihov status, zahvaljujući nejasnim uputama bivše resorne ministrice te preopćenitim pisanim odgovorima na stranicama MZO-a, bio različit u svakoj školi, odnosno neki su bili primorani ići na bolovanje iako nisu bolesni, drugi su morali uzimati godišnji dok su treći normalno radili, a u isto vrijeme, u većini zemalja EU jasno je definiran način rada za sve takve zaposlenike.

6. Potrebno je riješiti i problem **ugovornih odnosa sa zamjenama privremeno nenazočnih radnika** jer je „javna tajna“ da većina tih radnika dobiva obavijesti o prestanku radnog odnosa/otkaz ugovora o radu i sl. bez da se osoba koju takav radnik mijenja uopće vratila na rad. Time se zamjene dovode u neravnopravni položaj s osobama koje one mijenjaju, a takvo je postupanje protuzakonito. S tim problemima upoznali smo i ured pučke pravobraniteljice te jedan od odbora Hrvatskog sabora. No, radnici su većinom u strahu pojedinačno reagirati jer se boje da zbog toga neće moći više naći posao u školi, što je „klasična“ hrvatska priča i jedan od razloga zbog kojeg naši ljudi svoju sreću traže u nekim drugim zemljama gdje nije sramota tražiti poštivanje zakona, boriti se za svoja prava i biti pravedno plaćen za svoj rad.

7. I prije COVID-19 pandemije u ustanovama za odgoj i obrazovanje nedostajalo je **administrativnog te pomoćno-tehničkog osoblja**. Utemeljeni i opravdani zahtjevi za nova i/ili dopunu radnih mjesta redovito se odbijaju, iako su u većini slučajeva ispunjeni svi uvjeti za odobrenje propisani samim aktima Ministarstva znanosti i obrazovanja i Državnim pedagoškim standardom. Na taj način Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano, već dugi niz godina, krši akte koje je samo donijelo, a higijensko-sanitarni uvjeti ne taj se način ne mogu ostvariti u onoj mjeri u kojoj je to potrebno za zdravlje i sigurnost svih učenika i zaposlenika. Ne treba posebno niti objašnjavati zašto su ti zaposlenici trenutno još potrebni

za vrijeme trenutne pandemije pa ponovno apeliramo da se zahtjevi počnu odobravati. Među dokumentacijom koju posjedujemo mnogo se zaposlenika izjasnilo kako je njihovo zdravlje ozbiljno ugroženo zbog nepoštivanja propisanih standarda, a istraživanje koje smo proveli u sklopu EU projekta (završenog u proljeće ove godine) jasno ukazuje na činjenicu da više od 48% spremačica čisti veću površinu od dozvoljene. U vrijeme pandemije COVID -19 viši higijenski i sanitarni standardi apsolutna su nužnost jer je zdravlje svakog djeteta i zaposlenika neprocjenjivo.

8. Nužnost osiguravanja **boljih uvjeta za rad s učenicima s teškoćama**

Zbog iznimne važnosti ovog pitanja te mnogih problema kao što su: pitanje prijevoza, radnih materijala, edukacija, statusa stručnjaka edukacijsko rehabilitacijskog profila, nužne suradnje s jedinicama lokalne i područne samouprave, organizacija efektivnog sustava koji će biti u korist štitičenicima ustanova te nužnost osiguravanja boljih uvjeta rada za sve zaposlenike koji obavljaju rad s tim učenicima. Ovo je pitanje zasebno obrađeno u drugom dopisu.

9. **Problematika zapošljavanja i organizacijskih viškova**

Dugotrajni problem kojeg je nužno potrebno riješiti sastoji se u netransparentnosti, neujednačenim kriterijima i nejasnim mišljenjima nadležnih institucija kada je riječ o problematici zapošljavanja na području školstva. Naime, izmjenama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi propisano je da se „*način i postupak kojim se svim kandidatima za zapošljavanje u školskim ustanovama osigurava jednaka dostupnost javnim službama pod jednakim uvjetima, vrednovanje kandidata prijavljenih na natječaj, odnosno kandidata koje je uputilo nadležno upravno tijelo županije, odnosno Gradski ured, kao i odredbe vezane uz sastav posebnog povjerenstva koje sudjeluje u procjeni kandidata uređuju se pravilnikom školske ustanove, na koji suglasnost daje nadležno upravno tijelo županije, odnosno Gradski ured.*“ Usprkos brojim primjedbama i konstruktivnim prijedlozima koji su dani na navedeni prijedlog, bivša je ministrica inzistirala na pravilniku koji će donositi svaka ustanova zasebno, a rezultat čega je taj da se trenutno kriteriji razlikuju od škole do škole. Različitosti u sustavu postoje do te mjere da se upućeni viškovi u nekim županijama moraju testirati (riječ je o onim zaposlenicima koji su imali ugovore na neodređeno vrijeme, a koji su prilikom ranijeg zapošljavanja prošli sve propisane procedure te prilikom zbrinjavanja moraju prolaziti testiranja iako su otkaz dobili zbog poslovno uvjetovanih razloga) pa sve do neujednačenog bodovanja i neobjektivnih kriterija te različitosti vezanih uz važenje potrebne dokumentacije prilikom zapošljavanja). Dakle, bitno je izmijeniti zakon u tom dijelu, propisati ujednačene kriterije na način da postupak mora biti jednak i transparentan za sve, a ne da se pod izgovorom jačanja autonomije, jača klijentelizam i nepotizam. Također, početkom godine, u javnu je raspravu dan prijedlog Pravilnika o načinu i postupku utvrđivanja lista evidencija, načinu raspoređivanja zaposlenika te kriterijima kojima se svim kandidatima za zapošljavanje osiguravaju jednaki i transparentni uvjeti, a kojim su prijedlogom izbačeni rokovi za prijavu potrebe/prestanka potrebe za zaposlenicima – što bi širom otvorilo vrata za nepotizam, izbačena je lista nepune norme i lista zamjena (pravilnik je protivan Zakonu i granskom kolektivnom ugovoru) te su propisani drugačiji uvjeti za raspoređivanje viškova, o čemu se uopće nije raspravljalo u radnoj skupini, a sam je naziv pravilnika protuzakonit jer ne obuhvaća sva područja propisana zakonom, odnosno predviđene liste evidencija, već samo jednu. Iz

navedenih razloga, pravilnik s takvim rješenjima ne smije stupiti na snagu. Dakle, potrebno je uvesti reda u sustav i izmjenom zakona kako bi svi imali jednake prilike za zapošljavanje.

10. Rješavanje problema u **produženom boravku - netransparentnost zapošljavanja i iskazivanja viškova, različit status i materijalni uvjeti rada**

Prema podacima koje smo prikupljali prije pandemije COVID - 19 u preko 50% županija vlada klijentelizam i nepotizam na području zapošljavanja u produženom boravku (koji je pod ingerencijom JLPS) jer pojedini ravnatelji u „dogovoru“ s osnivačima ne prijavljuju potrebu/prestanak potrebe za zaposlenicima, a što su dužni i sukladno Kolektivnom ugovoru za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama najkasnije tri dana od nastanka/prestanka potrebe za zaposlenikom. Dodatni je problem što u takvim slučajevima prosvjetna inspekcija ne postupa. Ta saznanja iznijeli smo na sastanku za Nacionalni program reformi održanom u veljači u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, na što smo zaprimili očitovanje da se „zapošljavanje svih radnika, pa i onih u produženom boravku, odvija sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, a izmjenama i dopunama navedenog zakona u 2018. (NN 68/18) izmijenjen je članak 107., stavak 9. koji propisuje obvezu da školske ustanove donesu pravilnike o zapošljavanju radnika. Pravilnicima o zapošljavanju uređuje se način i postupak za zapošljavanje svih radnika u školskim ustanovama, dakle i onih koji se zapošljavaju u produženom boravku, kao i onih koji su upućeni kao organizacijski viškovi. Također, sukladno navedenom zakonu, članku 107., obveza je ravnatelja školske ustanove da prijavi potrebu, odnosno prestanak potrebe za radnikom školske ustanove, što podrazumijeva prijavu svih radnika koji imaju zasnovan ugovor o radu sa školskom ustanovom, pa i radnika u produženom boravku. Ako je pri proceduri zapošljavanja došlo do povrede Zakona, prosvjetna inspekcija dužna je postupati po svim saznanjima koje ima“. Drugim riječima, prosvjetna inspekcija ne postupa kada je riječ o povredi kolektivnih ugovora te je to svakako jedno od pitanja čije smo žurno rješavanje **tražili** izmjenama Zakona o prosvjetnoj inspekciji.

Potrebno je uvesti reda u sustav i, neovisno o tome što su osnivači JLPS, to ne smije biti izgovor za nejednako postupanje prema radnicima.

11. **Ukidanje anonimnih prijava prosvjetnoj inspekciji**

Nacrt prijedloga Zakona o prosvjetnoj inspekciji koji je članovima radne skupine upućen iz MZO-a (a na koji smo dali svoje mišljenje u lipnju ove godine), bio je sve samo ne rješenje koje tražimo jer isti nije imao za cilj rješavanje ključnih problema, već produbljivanje postojećih. Kao jedno od loših rješenja koja su pristigla iz MZO-a bilo je to da se savjetodavni i stručno-pedagoški nadzor definiraju kao redovni postupci, dok bi inspekcijski nadzor bio izvanredan postupak (iako su sva tri postupka potpuno nezavisna jedan od drugog te je predmet i cilj svakog od njih drugačiji). Također, prijedlozi su bili protivni Zakonu o Agenciji za odgoj i obrazovanje te Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, a kao jedna od novina bila je ta da je u potpunosti izbačeno postupanje prosvjetne inspekcije kada je riječ o povredi kolektivnih ugovora. Što se tiče samog ukidanja anonimne prijave prosvjetnoj inspekciji, ona je prijedlogom iz MZO-a samo djelomično ukinuta i to na nejasan i dvosmislen način. Stoga smo dali svoje mišljenje i kritike (kojih je bilo mnogo) te smo zatražili održavanje sastanka uživo, a koji se, do današnjeg dana, još uvijek nije održao.

Također, valja naglasiti da tzv. slovenski model (na koji se mnogi pozivaju) propisuje i mogućnost anonimnih prijava te se, stoga, ukidanje istih mora postići prema drugačijem modelu, a koji bi, prema jednoj od konstruktivnih varijanti, morao uključivati i prethodni postupak rješavanja pritužbi na razini školske ustanove.

12. Snažnije promicanje i stvaranje preduvjeta za rano učenje drugog stranog jezika

Navedeno se potiče na razini čitave Europske Unije, a osobito sukladno Akcijskom planu „Promoting Language Learning and Linguistic Diversity“ kojim Europska Komisija naglašava važnost poticanja mobilnosti studenata i radnika te podupire projekte koji uključuju jezične i komunikacijske tehnologije i prekograničnu administrativnu suradnju u svrhu smanjenja jezičnog jaza. Uzevši u obzir Rezoluciju Vijeća od 21. studenog 2008. o europskoj strategiji za višejezičnost ([2008/C 320/01](#)) ([Službeni list C 320 od 16.12.2008., str. 1.-3.](#)), Preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja ([2012/C 398/01](#)) ([Službeni list C 398 od 22.12.2012., str. 1.-5.](#)), Uredbu (EU) br. [1288/2013](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+“: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i o stavljanju izvan snage Odluka br. 1719/2006/EZ, br. 1720/2006/EZ i br. 1298/2008/EZ ([Službeni list L 347 od 20.12.2013., str. 50.-83.](#)), Zaključke Vijeća od 20. svibnja 2014. o višejezičnosti i razvoju jezičnih kompetencija ([2014/C 183/06](#)) ([Službeni list C 183 od 14.6.2014., str. 26.-29.](#)) te Zagrebačku rezoluciju o višejezičnosti, jedini je mogući zaključak da jako kasnimo u realizaciji pitanja obaveznog učenja drugog stranog jezika tijekom osnovnoškolskog obrazovanja. Sadašnjim uređenjem ne promovira se višejezičnost, a s čime su vrlo dobro upoznati i roditelji i struka, a sve na štetu učenika, koji u današnje vrijeme moraju biti poticani na učenje drugog stranog jezika, kako zbog mobilnosti, tako i zbog veće mogućnosti komunikacije i zapošljavanja. Naime, da bi krenuli u konstruktivno rješavanje ovog problema, potrebno je raditi na više područja: od rješavanja problema nepostojanja mogućnosti da se pohađanje drugog stranog jezika omogući grupama koje imaju manje od 14 učenika do činjenice da o ispisu ne odlučuje aktiv vezan isključivo uz taj strani jezik, mijenjanje odredba Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi koje propisuju da učenik može prestatu pohađati nastavu izbornog predmeta nakon pisanog zahtjeva roditelja učenika bez jasno propisanih razloga za ispis te iznimaka koje propisuju druge opravdane okolnosti bez njihovog preciznog definiranja, što predstavlja preširoke ovlasti za ispis djeteta s izbornog predmeta za koji se odlučilo. Također, nastava drugog stranog jezika kao izbornog predmeta često se održava jednom tjedno (blok sat), a učenicima je nerijetko otežano pohađanje izborne nastave zbog prijevoza i rasporeda.

13. Stručno usavršavanje

Stručna usavršavanja trebalo bi podrediti stvarnim potrebama na terenu, a svakako bi bilo dobro napraviti analizu stvarnih potreba i mogućnosti jer struka najbolje zna koja vrsta i sadržaj edukacije je najpotrebniji i najprimjereniji u danom trenutku. Potreba za svrhovitom i praktičnom edukacijom iskazana je i od pomoćnika u nastavi te stručnih suradnika.

14. Vrednovanje specijalističkih poslijediplomskih studija

U javnom diskursu, političkim programima, preporukama i smjernicama te usvojenim međunarodnim aktima kontinuirano se naglašava se važnost edukacija, no poslijediplomske specijalističke studije koje je uspješno završilo mnogo zaposlenika u školama, dodatno se ne

vrednuje. Kako je svima poznato, magisterij znanosti je ukinut, no dodatno vrednovanje poslijediplomskih specijalističkih studija nije predviđeno. Uvažavajući činjenicu da taj studij nije znanstveni, svakako se ne smije umanjivati njegova važnost jer svoja stečena znanja zaposlenici prenose na učenike i to se ne smije podcjenjivati, donosno trebalo bi se dodatno vrednovati. Na više zahtjeva Sindikata hrvatskih učitelja o nužnosti vrednovanja poslijediplomskih specijalističkih studija, od MZO-a smo zaprimili odgovor da je „*točno da poslijediplomski specijalistički studiji nije zamjena za magisterij znanosti, niti se s njim može izjednačiti. Naime, prema Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN 22/13, 41/16, 64/18), kvalifikacije stečene završetkom poslijediplomskih specijalističkih studija smještene su na razinu 7.2, što znači da se kao i kvalifikacije stečene završetkom diplomskih studija, na razini 7.1, povezuju s razinom 7 Europskog kvalifikacijskog okvira. Kvalifikacije stečene znanstvenim magisterijem su istim zakonom smještene na razinu 8.1 te se kao i kvalifikacije stečene doktorskim studijem, koji je na razini 8.2, povezuju s razinom 8 Europskog kvalifikacijskog okvira. Dalje, magisteriji znanosti ukinuti su stupanjem na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, uz prijelazne odredbe koje su omogućavale dovršetak studija osobama koje su ga već upisale. Navedeni je zakon uveo nove vrste studijskih programa koji se izvode i danas te uz Zakon o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju (NN 107/07, 118/12) propisao na koji se način nazivi stečeni prethodno izvođenim programima mogu izjednačiti s novouvedenima. Navedenim propisima je predviđeno da svi koji su stekli naziv magistra znanosti isti i zadrže, odnosno, za znanstveni magistarski studij nije predviđeno izjednačavanje s nekom novom vrstom studija. Pritom je propisano da se akademski naziv sveučilišnog specijalista, koji se stječe završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija, može izjednačavanjem dodijeliti osobama koje su završile stručni magistarski studij. Ovu razinu studija je naravno, kao i svaku drugu vrstu obrazovanja moguće uvrstiti u kolektivne ugovore kao temelj za dodatak na plaću, ali ne postupanjem Ministarstva, nego u pregovorima u kojima se kolektivni ugovori i sklapaju.*“ Stoga ćemo u idućim granskim pregovorima i dalje inzistirati da se ovo pitanje riješi.

15. Pomoćnici u nastavi

Potrebno je jasnije propisati status i ulogu **pomoćnika u nastavi**, raditi na kontinuiranim edukacijama te motivaciji i privlačenju najkvalitetnijeg kadra jer je uloga pomoćnika od velike važnosti. Potrebno je također bolje definirati njihov radni status, radno vrijeme i omogućiti im bolje uvjete rada. Analiza poslova i zadovoljstva korisnika bila bi dobar pokazatelj u kojem smjeru nastaviti uz nužno uvažavanje mišljenja struke po pitanju što je potrebno mijenjati u dosadašnjem sustavu. Kako je MZO-u mjesecu ožujku objavilo da “*izrađuje standarde zanimanja za pomoćnike u nastavi i stručne komunikacijske posrednike te planira u suradnji s visokim učilištima potaknuti upis i drugih standarda zanimanja zaposlenika škola koji bi trebali poslužiti kao temelj za unaprjeđenje sustava njihova inicijalnog kao i cjeloživotnog obrazovanja*“, potrebno je napraviti analizu učinjenog i raditi na sustavnom poboljšanju.

16. Redefiniranje pedagoških mjera

Nove okolnosti samo su još jedan su od razloga za redefiniranje pedagoških mjera jer se postojeće mjere ne shvaćaju dovoljno ozbiljno, ne proizvode učinak radi kojeg su propisane i ne smanjuju postotak neodgovornog ponašanja i nasilja.

17. Rješavanje problematike **Pravilnika o tjednim radnim obvezama učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi.**

Oko ovog pitanja imali smo više sastanka u MZO-u i iako je rečeno da će se sporno pitanje riješiti, sve je ostalo neriješeno.

Naime, članak 13. st. 11 navedenog Pravilnika propisuje ograničenje od ukupno 3 sata za tamo navedene poslove učitelja predmetne nastave, dok u članku 8.a isti regulira normu sindikalnog povjerenika te sindikalnog povjerenika koji je preuzeo prava i obveze radničkog vijeća za koju je funkciju propisano obavljanje u skladu s Kolektivnim ugovorom za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama. Novim Izmjenama onemogućava se primjerice rad sindikalnog povjerenika koji je preuzeo prava i ovlasti radničkog vijeća zbog ukupno propisanog ograničenja iz članka 13. st. 11 Pravilnika, kojim se sindikalni povjerenik koji je preuzeo ovlasti radničkog vijeća dovodi u nepovoljniji položaj od drugih zaposlenika. Posebno je problematično što je članak 8.a Pravilnika donesen bez provedenog javnog savjetovanja što predstavlja kršenje članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama, kršenje Poslovnika Vlade Republike Hrvatske te Poslovnika Hrvatskog sabora. Također, sukladno članku 157. i članku 186. i članku Zakona o radu radnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj od drugih radnika zbog članstva u Sindikatu, a ovakvo postupanje predstavlja uplitanje u rad sindikata, odnosno nedopušten nadzor nad radom Sindikata jer se radnika dovodi u položaj da mora birati hoće li se odreći funkcije sindikalnog povjerenika s ovlastima radničkog vijeća, na koju je pravno valjano izabran. Stoga je nužno ovaj problem riješiti prije donošenja zaduženja, a kako pojedini zaposlenici ne bi bili zakinuti.

18. Prijedlog vezan uz cilj digitalizacije i elektroničke usluge: **jedinstveni digitalizirani sustav kontrole vjerodostojnosti diploma u ustanovama za odgoj i obrazovanje.**

Naime, jedno od postojećih rješenja u sustavu školstva, upisivanje je diploma zaposlenika u dva registra: e-Maticu i Registar zaposlenih u javnom sektoru, a koje je upisivanje zapravo samo dodatno administrativno opterećenje zaposlenika. Tim više što je Ministarstvo znanosti i obrazovanja (u nastavku: MZO) prošle godine dalo naputak školama o obveznom vršenju provjera vjerodostojnosti diploma, a sve nakon što je otkrivena krivotvorena diploma u samom MZO-u. Od tada ustanove za odgoj i obrazovanje moraju slati zahtjeve za provjeru vjerodostojnosti institucijama koje su izdale isprave i to za svakog zaposlenika (osobito prilikom zapošljavanja), što predstavlja dodatni administrativni teret te nepotrebno financijsko opterećenje ustanova za odgoj i obrazovanje.

Smatramo da ne postoje prepreke vezane uz primjenu GDPR-a niti druge objektivne prepreke da se sustav kontrole diploma ne digitalizira na način da se isti kreira i poveže elektronički budući da bi ovlaštene osobe (koje bi vršile kontrolu) svakako imale legitimni interes, a pristup traženom podatku mogao bi se urediti putem klasifikacijskog broja ili drugog koda (eventualno bez mogućnosti uvida u ostale diplome – ukoliko nadležne institucije smatraju da to predstavlja barijeru). Na taj način riješio bi se problem dodatnog, sasvim nepotrebnog administrativnog opterećenja i smanjili bi se troškovi koje bi škole mogle utrošiti u druge, prijeko potrebne svrhe.

19. Sustavno raditi na tome da se **darovitim učenicima** osigura obrazovanje u skladu s njihovim potrebama i mogućnostima, no ne samo načelno i na papiru, nego kroz konkretne diferencirane programe.

20. Analiza srednjoročnih ciljeva

Potrebno je provesti detaljnu **analizu srednjoročnih ciljeva** uz konzultacije sa strukom: pitanja cjelodnevne nastave, devetogodišnje osnovne škole, nacionalnih ispita po završetku osnovne škole te ozbiljnije proraditi na izbornosti (primjerice status drugog stranog jezika, satnica, veličina grupa...) a koja su pitanja nužno povezana i s kapacitetima škola, odnosno s ulaganjem u ustanove za odgoj i obrazovanje, pitanja sanacije, obnove i izgradnje škola.

Također bi bilo korisno razmotriti mogućnost dodatnog vrednovanja za određena zaduženja u ustanovama za odgoj i obrazovanje kao što su povjerenik za zaštitu dostojanstva, stručnjak zaštite na radu, povjerenik za informiranje i dr. jer isti predstavljaju vrlo odgovorne poslove koje se ne smije podcjenjivati, već upravo suprotno.

Nadalje, kako je u Akcijskom planu za prevenciju nasilja propisan niz programa koji će se moći izvoditi, ovisno o potrebama škole, smatramo vrlo bitnim poticanje provođenja predviđenih programa (kao što je medijacija) jer su isti vrlo dobra i kvalitetna nadogradnja postojećeg sustava u kojem djeca moraju učiti kako se nositi sa stresom, kako komunicirati i slušati. Stoga je bitno nastaviti djelovati i na tom području te dodatno ojačati zaštitu zaposlenika.

Također, vrlo je bitna kvalitetna i pravovremena organizacija rada škola jer više od 30% škola radi u dvije smjene, a njih nekolicina i u tri smjene.

Vezano uz ranije navedeno, potrebno je redefinirati jedan od ciljeva bivše ministricice da prosjek učenika po razrednom odjelu mora porasti na 20, jer se isto može postići samo oštrim rezovima, odnosno otkazivanjem ugovora o radu mnogim zaposlenicima, a koji se postupak „na pristojniji način“ naziva „racionalizacija“. Zatvaranje mnogih područnih škola prouzročit će gašenje uvjeta za razvitak manje naseljenih područja te velik broj otkaza, a spajanje razreda opet nužno znači velik broj otkaza i moguće lošiji standard za učenike.

Budući da mnoge škole nemaju uvjeta za rad za vrijeme pandemije COVID 19 (radi veličine učionica, potrebnih razmaka, zaštite, nužnih sanitarno higijenskih uvjeta, sanitarnih čvorova, blagovaonica, rada u više smjena i dr.), potrebno je razmotriti u kojim bi se područnim školama (s malo učenika) mogla održavati nastava za one učenike za koje nastavu nije moguće organizirati u većim školama zbog nepostojanja ranije navedenih preduvjeta. Naravno da bi to predstavljalo dodatna pitanja troška prijevoza, no bitno je javno obznaniti i stav resornog ministarstva po tom pitanju. Jer, ukoliko je cilj da svi učenici budu u školi, tada im, na vrijeme, treba omogućiti da, uz nužne higijensko sanitarne uvjete, budu u školama, sve dok njihove „matične“ škole ne budu potpuno spremne za prihvrat svih učenika jer obrazovanje mora biti jednako dostupno svima.

U nadi da ćemo se uspješno nositi s novim izazovima koji nas očekuju te da ćemo, razumijevanjem, strpljenjem i predanim radom, kvalitetnim analizama i većim uvažavanjem struke, zajednički osigurati što bolji početak nove nastavne godine u korist svakom djetetu, zaposleniku i roditelju, srdačno Vas pozdravljamo.

S osobitim poštovanjem

Sindikata hrvatskih učitelja